

Megkezdődött a közgazdasági szabadegyetem

A TIT és a Közgazdasági Társaság A világgazdaság nagy kérdéseivel címmel hirdette meg nyolc előadásból álló közgazdasági szabadegyetemét, melynek első előadására tegnap, pénteken délután került sor a Magyar Nemzeti Bank Vár utcai kiüthelyiségében. Dr. Szanyi Jenő kandidátus, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem külkereskedelmi tanszékének vezetője beszélt a világ gazdasági fejlődéséről és a nemzetközi munkamegosztásról.

A szabadegyetem szervezése kitűnően sikerült, mert

közel 130 közgazdász: vállalatvezetők, főkönyvelők, üzemgazdászok, a bank és a statisztikai hivatal dolgozói jelentették be részvételi igényüket és jöttek el az egész megyéből. Az előadás végén levetítették a Technika fejlődése című szovjet tudományos ismeretterjesztő filmet.

A sorozat legközelebbi programjára november 26-án kerül sor, amikor Dr. Varró Tibor, a Marx Károly Közgazdasági Egyetem docense tart előadást A tőkés országok gazdaságpolitikája az állami irányítás gazdasági eszközei címmel.

Kiválasztották az új bútortípusokat

A bútorgyárak és a kereskedelem képviselői kiválasztották azokat a bútortípusokat, amelyeket jövőre mint újdonságot hoznak forgalomba.

Az újtípusú lakószoba garnitúrák közül tízet fogadtak el, ebből öt a már ismert típusok, a varia, a hangulat, a Panni-fal továbbfejlesztett változata lesz.

A bútorgyárak már megkezdtek az új gyártmányok első sorozatainak készítését, ezek a sorozatok általában 100-100 garnitúrából állnak.

Szegedi Tosca — német tv filmen

Berlini beszélgetés Harmath Évával

Egy szegedi énekesnő elindul Berlinbe, hogy megállozza világhírét. Nem, nincsen ebben semmi túlzás: minden jel arra mutat, hogy Puccini Toscájának most készülő televíziós változata a Berlini Komische Oper együttesének előadásában világsikert fog aratni. A nagy munkának még csak a felénél tartanak, de már számos nyugati zenei és televíziós szakember érdeklődött a *Deutscher Fernsehfunk*-nál, az NDK televíziós társaságánál, hogy mikor vásárolhatják meg a filmet. A baráti országokban pedig nyilván ugyan-
csak bemutatják a berlini Toscát. S ennek női főszerepét Harmath Éva, a Szegedi Nemzeti Színház ismert szolőénekesnője énekli.

Pontosabban: jätssza és énekli.

Zene és játék együtt

— Ezt itt igazán elmondhatja magáról az ember — mondja két próba rövid, ötperces szünetében Harmath Éva —, mert a játék-
nak és a zenének olyan tökéletes egységet, amelyet itt, a Komische Operben megvalósítanak, még sehol sem tapasztaltam. Götz Friedrich, a rendezőnk a felsen-
steini iskola feltétlen híve, hiszen a világhírű Felsensteinnak, az opera igaz-

gatójának ő a főrendezője és a jobb keze. Ennek az abszolúte realista játékfelfogásnak, röviden elmondva, az a magva, hogy akkor hat igazán őszintének és az ember belsejéből fakadónak a zene, ha ugyanolyan őszinte a játék is. Ma már mindenütt sutba dobják azt az ősi nézetet, hogy elég, ha az énekesnek jó hangja van, játszanja színtet nem is fontos. De itt, ebben az operaházban két alapkövetelményt állítanak az énekes elé: legyen persze jó hangja (tehát e tekintetben nem csökkent a követelmény), de legyen előrendű színész is. Itt mindenki meggyőződéssel állítja (én is), hogy az opera zenei mondanivalóját csak akkor érti meg igazán a néző, ha a zene a színészek őszinte játékából, belső érzéséből sugárzik elő.

— Mit látott már Berlinből? — szegezzük a kérdést Harmath Évának.

Felvétel felvételt követ

— Alig van valami túlzás abban, hogy Berlinből csak a szállodámtól a német televízió műterméig vezető utat láttam — mondja a művész. — Próbát, próbát, felvételt felvételt követ. Kora reggel hozzánk kezdünk a munkához és

gyakran késő éjszakáig dolgozunk. Ilyen roppant erős munkatempó mellett is kéréses, hogy november elején befejezzük-e a Toscát.

— Miért olyan sürgős? — Azért, mert már itt, Berlinben arra gondolok, milyen fontos feladatokkal bízott meg az új szezonban Szegeden Vaszy Viktor igazgató. Több operában kell főszerepet játszani. Remélem, majd az igazgató is, a nézők is elégedettek lesznek velem.

Üzenet Szegedre

— Mit üzen haza? — Nagy, nagy szeretettel gondolok a szegediekre, s itt, Berlinben igazán gyönyörű feladatokkal és valóban szeretnek, megbecsülnek, már alig várom, hogy halászlét ehsek a Tisza partján. Ezt persze csak jelképesen mondtam, mert nem a halászlé, hanem maga Szeged a lényeg.

— Ha már ételről beszélünk, árulja még el, hogyan szokta meg a német konyhát?

— Sokféle kosztot kellett már ennem, hiszen elég sokfelé léptem már fel Európában. Gyomrom szerencsére egyáltalán nem érzékeny, s a német kosztal is meg vagyok elégedve. Ha pedig mégis valami magyaros ételt kívánok enni, Szepsyné, az aranyos tolmácsnő segít rajtam.

— Sok sikert Berlinben is, Szegeden is.

— Nagyon köszönöm. De sietek is vissza dolgozni, mert ez az öt perc szünet már tizenöt percig tartott... Pinczési Pál

A TIT és az üzemek

Végignézzve néhány szegedi nagyüzem elmúlt évi TIT előadásainak szomorú statisztikáját — önkéntelenül feltámad a rossz érzés: valami nincs rendben az előadások körül! Az érdeklődés — mely a rossz nyelvek szerint egyébként is csupán erőltetett agitáció eredménye — a kezdeti ügybuzgalom után fokozatosan alábbhagy. Az általános érdektelenség láttán aztán az üzem vezetőségének döntése értelmében a továbbiakban nem igénylik az előadásokat.

A TIT és az üzemek kapcsolatát viszont mi úgy képzeljük el, mint két fogaske-
reket: A méretek fontosak, a fogak precízen egymásba esnek

Valahol itt lehet a hiba. Felderítésekor mindkét kereket alaposan meg kell vizsgálni.

Az egyik kerék — a TIT

Két különböző színvonalon futnak előadásaink — mondja Muncz Károly, a TIT Szeged városi szervezőtőnk titkára. — A ktsz-ekben ugyanis összehasonlíthatatlanul jobban megy a szervezés, mint a nagyüzemekben. A probléma kulcsa abban keresendő, hogy nem volt jó kapcsolatunk a szakszervezetekkel. Az utóbbi időben azonban e tekintetben sokat javult a helyzet. Különösen az ÉDOSZ és a Vasutas Szakszervezet végez jó munkát. Ez utóbbi vállalta például az egész megyében a munkásakadémiák szervezését: Szegeden is lesz három ilyen 14 előadásból álló munkásakadémia. Jelentős az előrelépés továbbá a két kender és a jutsárugyárban, s említést érdemel még a gyufagyár, a lágagyár és konzervgyár — ahol munkásakadémiák lesznek —, az ecsetgyár és a szalámigyár is. Nem tudjuk azonban mi van a ruha- és a kábelgyárban. Ők ez ideig még nem választottak közeledésünkre. Megtutuk.

A másik fogaske- reket — az üzemek

— Halló, kábelgyár? Az szb-előknövel szeretnénk beszélni.

— Itt Karnoth Györgyné. Tessék!

— Érdeklődni szeretnénk: szerveznek-e az idén TIT-előadásokat?

— Nem. Nem szervezünk!

— Miért?

— Ezt tessék talán mástól kérdezni. Talán... Minket azonban — mivel erre nincs illetékesebb — az ő véleménye érdekelt.

A 3-as villamos nem egészen a gyárig visz el.

— A körülbelül 750—800 munkásból álló üzem 20 százaléka vidéki — mondja Karnothné —, s a munka három műszakban folyik. Dolgozóinkkal tehát ilyen szempontból háromhetenként egyszer „rendelkezünk”, mikor délelőtti órák. Ilyenkor azonban heti kétszer légo van, mely majdnem mindenkit érint, azonkívül körülbelül 50 százaléka érdekelt a szakmai továbbképzésben. Hátrésmázan pártoktatás-an, s hozzávetőlegesen a munkások 12 százaléka állami oktatásban részesül. Ha most hozzávesszük, hogy 37 emberünk tartalekos tiszt, továbbképzőn köteles részt venni, akkor világosan látható, milyen nehéz ezen felül még más előadásokra is

gondolni. Tiszteljük és becsüljük az ismeretterjesztést, de most nagyon le vagyunk terhelve. Egyébként is a légóltalmi és egyéb előadások programja már önmagában is felér egy TIT-tel!

— És a dolgozók nem igénylik a szabadabb jellegű, témájában saját maguk által is megválasztható előadásokat?

— Az 1963—64-es évben is csak nagy-nagy agitáció során tudtuk 20—25 embert megnyerni a TIT-programnak. Később aztán azok is lemor-
sodáltak. A vezetőség éppen ezért úgy döntött, hogy az idén nem szervezünk ismeretterjesztő előadásokat.

A TIT-térkép másik fehér foltja

A kábelgyár és a fuha-
gyár „nincs messze egymástól” — távolságban sem! Odamegyünk tehát, a TIT térkép másik úgynevezett fehér foltjához. Mária Sándorné, a szakszervezet bizottság elnöke hasonló cipőben jár. Az üzem belől két csoporttal ruhaipari technikum működik hetente három nap — körülbelül 100 dolgozónak — reggel 8-tól este fél 9 óráig. Hatszázán állami- és pártoktatásban, 36-an ipari-
tanuló-képzésben, körülbelül 40-en műszaki továbbképzésben vesznek részt.

— Ha jól tudom, az összlétszám 1900 fő, s ennek csupán az egyik fele leköltött.

— Hát nézze: a mi gyárunkban zömmel nők dolgoznak, akik közül sokan mennek haza munka után. Ezeket nem tarthatjuk visz-

szá csupán azért, hogy elmondhassuk: igenis folyik nálunk ismeretterjesztés. Szabad helyiségünk sincs, s a tavalyelőtti földrajzi témájú sorozat sikertelensége is azt igazolja, hogy nem érdemes erőltetni a dolgot.

Azért a ruhagyárban mégis próbálnak valamit tenni. A változó műszak ideje alatt, délelben, azt a majdnem teljes órát, mikor a kultúrteremben horgolnak, beszélgetnek az asszonyok, vetítésre használják fel. A Műszaki Tudományos Egyesület ad hangosfilmet, melyet 150—200 ember mindig meglelt. Nem vették el azonban a TIT-előadások gondolatát sem, s jövőre, ha majd a technikum jelenlegi negyedik osztálya végez, a felszabaduló helyiségben ismét meg akarják kezdeni.

A konklúzió

Vonjunk le valami következtetést ezekből a megállapításokból, mert különben egyenletünk kétismeretlenes marad. A TIT-előadásokra szükség van, sokan igénylik — igazolja ezt az eddigi gyakorlat. Ott azonban, ahol valóban nem cél-szerű megkezdni — ilyen hely például a nagyon távol eső gumigyár is —, ott kár volna csupán a statisztika kedvéért megkezdni. Azt viszont, hogy hol lehet és hol nem — már nehezebb eldönteni. Itt kellene több körültekintéssel lenni, jobban ismerni a dolgozókat, azok igényeit. Hírlík ugyanis, hogy a ruhagyárban azért mégiscsak lesz TIT...

Nikolényi István

Összehozott a sors egy fiatalem- berrel. Kerek két órán át zötyögte- tett bennünket együtt a vonat, s mikor már elutunk a tájat, beszélgetni kezdünk. A szor- kásos közhelyekből hamar kifogytunk, ötven kilométer után „káderezni” kezdtek hát egymást. Ki is derült róla, hogy segédmunkás egy üzemben, az egyetem harmadik és negyedik éve között. Kihagyott egy esztendő, hogy újra felruházódhasson. Egy üzemben dolgozik az ap- jával, s az érettségi után is „lehúzott” egy évet. Így szakaszosan könnyebben a végére ér, meg hát „nem is topisodik úgy le”...

Valóban igen elegáns volt. Szép sötét öltönyt viselt mellényel, s mindene gondozott, vasalt. Lám, milyen derék! Nem a szüleitől préselt ki saját eleganciáját, hanem a targoncán keresi meg a rávalót.

De társadalmi ösztöndíjjal nem lenne könnyebb? Már csak az apja után is megkaphatná a gyártól. Ahogy mondja, derék munkás és harminc éve dolgozik ugyan-
abban a gyárban. De ő csak rázza a fejét. Hogy egy százast eladja magát? Hát azt nem! Most kap szociális segélyt és ösztöndíjat ötszáz körül. Mondjuk a gyár adna hatszázát. De akkor előírják ám, hogy hol és meddig dolgozzon utána! Nem, nem eladó a dolgozó! Legalábbis egy százastért nem! Ha egy ezrest adna az üzem, az más. Akkor érdemes lenne gondolkodni a dolgon. De így?

Több szót nem váltottunk. Csak ő tette hozzá a nyomaték kedvéért többször is, hogy „megértheti, uram, ez csak világos”. De számomra nem vált érthetőbbé a dolog. Azon spekuláltam, milyen „embervásár” lehet itt, ahol az üzemek „megvásárolják” az ifjúságot havi 600—800—1000 forintokért, a pénz mézesmadzagjával rászedik őket arra, hogy eladják magukat öt esztendőre egy városnak, egy falunak mint tanárok, orvosok, mérnökök! Elzárják előttük a szabad érvényesülés lehetőségét. Aztán meg bosszankodni kezdtem. A fenébe is, az én generációm miért nem mehetett erre a vásárra! Vagy a még régebbi, évekig fizetés nélküli gyakornokként dolgozott diplomások is ilyen emberbörzseként fogják fel vajon ezt a dolgot? Havi ötszázért nem kötelező az öntudat, csak ezerért? A kisebb summából semmi sem jár vissza?

Átszálltam és félretettem a gondolatot. Egy kisvárosba igyekeztem, ahol még sohasem jártam. Újra csak egy fiatalember lett útitársam. Miután kiderült róla, hogy éppen oda való, ahová igyekszem, megkértem, mutassa be a várost, beszéljen róla. Ott született, ott élnek a szülei is, ő már csak tényleg szereti a vidéket — magyarázta — de álmos porfészek az őszintén szólva.

Országos bélyegkiállítás nyílt

A filatelisták ünnepére az idén is megrendezték az országos bélyegkiállítást, amelyet péntek délután dr. Ortutay Gyula, a MABEOSZ vezetőjének tagja ünnepélyesen nyitott meg a szövetség Népköztársaság úti székházában. A kiállításon 25 kiváló magyar bélyeggyűjtő összeállítása ad áttekintést a legrégebbi, a klasszikus magyar bélyegekről. Ezenkívül tizenkét német filatelista a lipcei Internemess nemzetközi bélyegkiállításon díjat nyert gyűjteményével az önémet államok nálunk ilyen teljességben még nem ismert igen ritka bélyegeit mutatja be. A kiállítás szombattól november 7-ig naponta 10 és 19 óra között tekinthető meg.

A posta az országos bélyegkiállítás alkalmából szombaton négy értékből ál-

ló bélyegsorozatot és négy bélyegzet tartalmazó bélyegblokkot hoz forgalomba.

Olvasóink írják

Afrikai diákok a kissori iskolában

Nagy esemény történt a napokban iskolánkban. Mi, a VII—VIII. osztály tanulói a Szegedi Orvostudományi Egyetemen tanuló afrikai diákokat hívtunk vendégül. Meghívásunkat elfogadták és meglátogattak bennünket iskolánkban. Meséltek életükről, szokásaikról, hazájukról. Sok érdekességet hallottunk

Ghanáról, s általában Afrikáról. A kedves találkozó végén együtt énekeltük: „Ha minden nyelven szerethet a szív...” Ez a délután felejthetetlen marad iskolánk tanulóinak.

Tóth Katalin
rajvezető-helyettes,
Asóthalom, Kissori iskola

Köszönet a gyors javításért

Betegségem miatt szórakoztatásomra egy jó éve vá-

sároltam új televíziókészüléket. Sajnos, egy év alatt négy ízben romlott el. Kétszer garancián belül, kétszer közvetlenül annak lejártá után. Nem bosszankodtam, mert ismerem a televíziók hibalehetőségeit. A szegedi GELKA-kirendeltségtől telefonhívásomra mind a négy-szer gyorsabban kijöttek, mint a hívást vevő ígérte. Két ízben a hibabejelentés másnapján, kétszer pedig alig másfél óra leforgása alatt. Mind a négyszer más-más műszerész járt nálam. Valamennyien nemcsak gyorsan és szakszerűen, hanem mosolyogva, udvariasan beszélgetve végeztek el a javítást. A legutóbbi kint járt műszerész a hiba kijavítása után kéréssem nélkül is gondosan átvizsgálta az egész készüléket, kijavított több apróbb hibát is, amely ugyan a készülék működését nem zavarta. „Teljesen rendben akarom itthagyni a gépet” — mondta.

A sok panasz mellett, ami kereskedelmi szolgáltatásainkról elhangzik, szeretnék köszönetet mondani a szegedi GELKA-kirendeltségnek és szeretném a többi szolgáltató vállalat figyelmébe is ajánlani a példás, gyors munkát.

Dr. Sáfár Sándor

Nyugdíjas kőművest,

aki szobafestési munkák-
ra vállalt, 1—2 hónapi idő-
tartamra alkalmazunk. —
„Sürgős” 474 jellegű Saj-
tőháza. K. 474.